

ἢ εἰς τὴν λαϊκὴν γλῶσσαν ποιήσεις τῶν τελευταίων βυζαντινῶν αἰώνων εὐρίσκετο εἰς ἄρμονίαν πρὸς τὸ κυριεραχοῦν τότε ἀνὰ πάντα σχεδὸν τὸν πεπολιτισμένον κόσμον πνεῦμα τοῦ ἱπποτικοῦ ρωμαντισμοῦ καὶ παρήγαγε πλὴν τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ τὰ μυθιοστορηματικῆς ὕφης ἔμμετρα ἔργα, κατὰ τὴν μεταβυζαντινὴν ἐποχὴν ἢ ποιήσεις αὕτη στρέφεται πρὸς νέους ὀρίζοντας καὶ προσαρμόζεται πρὸς τὴν νέαν πολιτικὴν-καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τοῦ ἔθνους. Ἀπὸ τὸν κόσμον τῶν μύθων καὶ τῶν ρωμαντικῶν ἱστοριῶν ἢ δημοτικῆς ποιήσεως μεταπίπτει εἰς νέον κόσμον, τὸν ὁποῖον ἀποτελοῦν αἱ γενικαὶ καὶ εἰδικαὶ λεπτομέρειαι τοῦ πρακτικοῦ καὶ ἔθνικοῦ βίου. Ὁ κόσμος τῆς φαντασίας ὑποχωρεῖ πρὸ τῶν ἐντυπώσεων, τὰς ὁποίας παρουσιάζει ἢ ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς πραγματικότητος ἀντίκρουσις τοῦ ἔθνικοῦ βίου καὶ τῶν ἀνθρωπίνων αἰσθημάτων καὶ ἰδεῶν ².

Τὰ ὀλίγα καὶ ὄχι τόσον ἀπολύτου ἑλληνικῆς ἐμπνεύσεως προϊόντα τῆς τεχνικῆς δημοτικῆς ποιήσεως κατὰ τὴν βυζαντινὴν ἐποχὴν δὲν ἦσαν ἱκανὰ νὰ δημιουργήσουν ποιητικὴν παράδοσιν, ἀξίαν νὰ συνεχισθῇ μετὰ πιστῆς εἰς αὐτὴν καὶ στενῆς προσηλωσεως. Ἡ δημοτικὴ ποιήσις τῆς μεταβυζαντινῆς ἐποχῆς ἐμφανίζεται κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῆς μέρος ὡς γνησίᾳ ἑλληνικῇ ἐκδήλωσις, ὡς ἐξωτερικεῖσις τῆς ἱστορικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τοῦ ἑλληνισμοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐσωτερικῆς τῆς δυνάμεως καὶ ἀξίας. Ἄλλὰ δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν λόγον εἶναι καὶ ποιήσεις ἐντελῶς νέα — ὡς πρὸς τὴν γέννησίν τῆς — καὶ κατὰ συνέπειαν φέρει ἐντὸς τῆς ὡς κύριον γνώρισμα τὸ ἀδιάπλαστον εἰς τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν καὶ τὴν λιτότητα εἰς τὴν οὐσίαν. Χωρὶς νὰ συγκρίνωμεν αὐτὴν πρὸς τὴν σύγχρονόν τῆς ποιήσιν ἄλλων λαῶν ἢ πρὸς τὴν προγενεστέραν ἑλληνικὴν, χωρὶς νὰ τὴν προσαρμόζωμεν πρὸς ἰδεῶδες ἀνώτερον ἢ πρὸς ἡμᾶς — ὁπότε ἢ ἐξιστόρησις τῆς θὰ ἦτο πολὺ δογματικὴ — ἀλλ' ἐξετάζοντες αὐτὴν μόνον ὡς μᾶς παρουσιάζεται καὶ δεχόμενοι ταύτην ἀπλῶς εἶναι, ὡς πνευματικὴν ἐκδήλωσιν μιᾶς ἐποχῆς καὶ ἐνὸς λαοῦ, ὡς ἀπόρροιαν αἰτίων, τὰ ὁποῖα τὴν παρήγαγον, μὲ μόνην τὴν πρόθεσιν νὰ τὴν παρακολουθήσωμεν καὶ νὰ τὴν ἐννοήσωμεν, βλέπομεν διὰ τὸν δὲν ἱκανοποιεῖ βεβαίως

